

Türkiyeden Hataya ve Hataydan anavatana sevk olunacak malların tâbi olacakları muamele ve bu iki bölge arasındaki münakalâtın tanzimi hakkında kanun lâyihası ve Bütçe, Gümrük ve inhisarlar, İktisad ve Maliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit encümen mazbatası (1/159)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/2828

29 - V - 1939

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiyeden Hataya ve Hataydan Ana vatana sevk olunacak malların tâbi olacakları muamele ve bu iki bölge arasındaki münakalâtın tanzimi hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 26 - V - 1939 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe mazbatası

Cumhuriyet kanunlarının aynen Hatayda tatbikine geçilmiş ve bu suretle malî mevzuatımızla tevhiz edilen Hatay, muhtaç olduğu ticaret eşyasını Türk parasile Türkiye piyasalarından mübayaaya ve mahsulâtını Anavatana piyasalarına sevk etmeğe başlamıştır. Ancak gerek Anavatana mamul ve mahsullerinin Hataya sevkinde gerek Hatay mallarının Anavatana girmesinde bazı müşkülâta tesadüf edildiği görülmektedir. Bu müşkülâtın kısmen Anavatandan Hataya yapılan sevkîyatın ihracat mahiyetinde addedilmesinden dolayı, aynen ihracata tatbik edilen muamelelere tâbi tutulmasından, kısmen de Hatay mallarının Anavatana girişlerinde istifa edilen harç ve resimlerden ileri gelmektedir.

2294 sayılı kanunun verdiği salâhiyete mebni Hatay mevrüdlü mallar % 99 nisbetinde tenzilâtı tarifeye tâbi tutulduğu halde başka suretle alınan resim ve harçlar dolayısıyla işbu kanun ile istihdaf edilen gaye tamamile temin edilememektedir.

Hataydan Anavatana sevk edilen eşyaya tatbik edilen bu resim ve harçlar dolayısıyla Hatayın Türkiyenin diğer herhangi bir bölgesinden farklı bir muamele görmesini intaç etmektedir.

Bütün mevzuatımızı aynen kabul etmiş olan Hatayın iktisaden Anavatana taazzuvunun temini için artık timsali olarak alınmakta olan % 1 nisbetinde gümrük resmile beraber idhalât mallarına tatbik ettiğimiz resim ve harçların, ve ihracat hususundaki muamelelerin kaldırılması bir emri tabii olmaktadır. Diğer taraftan bütün ihtiyaçlarımızı temini hususunda Anavatana bağlanmış olan Hatayın Anavatana hududlarına doğru münakalâtı da o nisbette tezayüd istidadını göstermiştir. Ancak mevcut gümrük ve seyrüsefer takyidatı dolayısıyla bu kabul nakil vasıtaları hâmil oldukları ticaret eşyasını nakletmekte bazı zorluklara tesadüf etmektedirler.

Gerek Anavatana ve gerek Hatay mallarının müteakiben her iki bölge arasında serbestçe mübadelesini ve nakil vasıtalarının seyrüseferini kolaylaştırmak gayesine matuf olarak hazırlanan melfuf kanun lâyihası Yüksek Meclisin tasvibine arzedilmiştir.

Bütçe, Gümrük ve inhisarlar, İktisad ve Maliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit encümen mazbatası

T. B. M. M.

Muhtelit encümen

Mazbata No. 56

Esas No. 1/159

6 - VI - 1939

Yüksek Reisliğe

Türkiyeden Hataya ve Hataydan Ana vatana sevk olunacak malların tâbi olacakları muamele ve bu iki bölge arasındaki münakalâtın tanzimi hakkında olub Başvekâletin 29 - V - 1939 tarih ve 6/2828 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihasının Bütçe, Gümrük ve İnhisarlar, İktisad ve Maliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit bir encümende müzakeresine Umumî Heyetin 5 - VI - 1939 tarihli inikadında karar verilerek lâyiha mezkûr Muhtelit encümene verilmiş olmakla Hariciye, Maliye ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri hazır oldukları halde okundu ve konuşuldu :

Hükûmetin mucib sebepleri tedkik edilerek Hariciye vekili tarafından verilen izahat da alındıktan sonra yerinde görülen lâyiha esas itibarile Encümence kabul edilmiş ve yazıya aid ufak bir değişiklik yapılmak suretile yeniden yazılarak Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Muhtelif En. Rs.	M. M.	Kâ.
İsparta	Trabzon	İstanbul
Mükerrem Ünsal	Sırrı Day	F. Öymen
Afyon K.	Afyon K.	Amasya
Berç Türker	H. Çerçel	Nafiz Aktın
Bursa	Çanakkale	Çorum
Dr. Ga. Kahraman	A. Kamçıl	İ. Eker

Çorum	Çorum	Diyarbakır
S. Köstekçioğlu	Ş. Baran	C. Çubukçu
Diyarbakır	Elâzığ	Erzincan
Z. Tiğrel	F. Altay	S. Başotaç
Eskişehir	Gazianteb	Gazianteb
E. Sazak	A. Aksu	N. Pazarbaşı
Giresun	Gümüşane	Gümüşane
İ. Sabuncu	D. Sakarya	E. S. Tör
İçel	İstanbul	İstanbul
Dr. M. Berker	A. Bayındır	G. B. Göker
İstanbul	İzmir	İzmir
S. Uras	B. Arıman	M. Aldemir
Kastamonu	Kayseri	Kayseri
T. Çoşkan	F. Baysal	S. Serim
Kırklareli	Kırklareli	Kırşehir
B. Denker	H. Kuleli	İ. Özkan
Kırşehir	Konya	Kütahya
M. Seyfeli	A. H. Dikmen	A. Tiritioğlu
Malatya	Malatya	Mardin
M. Öker	O. Taner	Gl. S. Düzgören
Mardin	Muş	Ordu
R. Erten	Ş. Ataman	H. Yalman
Rize	Siird	Sinob
K. Kamu	N. Bekmen	H. Oruçoğlu
Sıvas	Urfa	Van
R. Çiner	S. İşbay	İ. Arvas
Yozgad		
E. Pekel		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

312 numaralı hudud taşından Payasa kadar inen sahada hudud muamelelerinin kaldırılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Meydanekbez istasyonunun bir kilometre şimali garbisinde bulunan 312 numaralı hudud taşından Payasa kadar inen sahada hududa müteallik olarak elyevm meri bilcümle idarî, malî, iktisadî ahkâm ve muamelât kaldırılmıştır.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun tatbikına İcra Ve-killeri Heyeti memurdur.

25 - V - 1939

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	Fethi Okyar	N. Tınaz
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
İmzada bulunmadı	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	İmzada bulunmadı
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	Muhlis Erkmen
Mu. Mü. V.		Ti. V.
A. Çetinkaya		C. Erçin

MUHTELİT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

312 numaralı hudud taşından Payasa kadar inen sahada hudud muamelelerinin kaldırılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Meydanekbez istasyonunun bir kilometre şimali garbisinde bulunan 312 numaralı hudud taşından Payasta denize kadar inen sahada hududa müteallik olarak elyevm meri bilcümle idarî, malî, iktisadî ahkâm ve muamelât kaldırılmıştır.

MADDE 2 — Aynen

MADDE 3 — Aynen